www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XL. Ч. 15. — Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 20 січня 1932. — VOL. XL. No. 15. Jersey City, N. J., Wednesday, January 20, 1932. — THREE CENTS.

АМЕРИКАНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В ДОРОЗІ ДО ЖЕНЕВИ

ВАШИНҐТОН. — Американська делеґація на міжнародню конференцію в справі роззброєння вже виїхала з Вашинґтону, одержавши від уряду остаточні інструкції, яких не подано до публичного відома.

Сенат ухвалив на видатки делеґації $450,000. Деякі посли противилися призначенню такої великої суми та казали, що з конференції нічого не вийде. Одначе уряд є того переконання, що конференція буде успішна.

Америка найбільше заінтересована в роззброєнню на суші, бо роззброєння на морі вже урегульоване Вашинґтонською і Лондонською морською конференцією.

Делеґація не буде вмішуватися в европейські конфлікти, а тільки буде посередничити між ріжними державами, щоби вирівнати їхні непорозуміння та наклонити їх до згоди.

БЕЗРОБІТТЯ ВСЕ ЩЕ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ.

ВАШИНҐТОН. — Статистика за грудень минулого року виказує, що в тім місяці більше людей втратило роботу ніж дістало. Значить, безробіття далі росте.

ДОМАГАЄТЬСЯ ЗНЕСЕННЯ ПРОГИБІЦІ.

НЮ ЙОРК. — Едвин Зелїґмен, професор Колюмбійського університету, домагається знесення прогибіцій й каже, що в цей спосіб державна каса збогатиться річно на $1,500,000,000. Тоді, каже Зелїґмен, не треба буде державі підносити особистодоходового податку.

ЛЕҐІСЛЯТУРА НЮ ДЖЕРЗИ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЙ.

ТРЕНТОН. — В нижчій палаті леґіслятури стейту Ню Джерзи, яка є під контролею демократів, перейшов републиканський законопроєкт в справі знесення прогибіції. Ця ухвала дуже здивувала демократів, бо перейшла на передодні інавґурації нового говернора, Мура, демократа. А демократи хотіли домагатися знесення прогибіції вже за урядовання Мура й тому незадоволені, що „кредит" за цей внесок перейшов на републиканську сторону.

УРЯД ВИДАЄ ЗАБАГАТО.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Ватсон прочитав у сенаті петицію „Федерейшен оф Амерікен Бизнес", в якій кажеться, що федеральний, стейтові й муніципальні уряди видають річно одну четвертину доходів краю. Такого великого видатку не годен видержати ніякий край.

РАТУЮТЬ ЗАМОРОЖЕНІ БАНКИ.

ОЛБАНЇ.—В сенаті внесено законопроєкт, який установляє фінансову раду скрути, котра має складатися з 10 членів і котрої завданням буде адміністрація фонду в сумі $10,000,000, призначених для піддержання малих банків, які потерпіли через вкладників, що повитягали нагло свої ощадности і тим спричинили замкнення банків.

НОВИЙ ГОВЕРНОР ФИЛИПИН.

ВАШИНҐТОН. — Теодор Рузвелт, говернор Порто Ріко, зістав іменований ґенеральним говернором Филипинських островів.

В ПОГОНІ ЗА 1,000,000 ДЖАБАМИ.

НЮ ЙОРК. — Американський Леґіон розпочав кампанію, щоби знайти роботу для одного міліона безробітних, щоби в той спосіб допомогти ліквідуції економічної депресії. Американська Федерація Праці стала Леґіонови до помочі.

КОНТРОЛЮЮТЬ МЕЛОНА:

ВАШИНҐТОН. — В конгресі домагаються слідства над тим, в яких банках і компаніях має шери Андру Мелон, секретар скарбу. Кажуть, що маєток Мелона збільшається що три години на більшу суму, ніж виносив маєток усіх його попередників, котрі займали уряд секретаря скарбу.

МЕМОРІЯЛ ПАЦИФІСТІВ.

НЮ ЙОРК. — Міжнародня Жіноча Ліґа Мира й Свободи вручила американській делеґації на міжнародню конференцію в справі роззброєння меморіял, підписаний 500,000 особами, в якім виложено програму дійсного роззброєння держав світа.

ВІДКИНЕНО АПЕЛЯЦІЮ ЗАСУДЖЕНИХ МАЙНЕРІВ.

МАВНТ СТЕРЛІНҐ (Кентоки). — Окружний суддя Генри Превіт відкинув апеляцію, в якій майнери Вилиєм Гайтовер і Вилиєм Джонс з Гарлан, будучи засудженими на кару досмертної вязниці, домагалися нової судової розправи.

Коли це рішення прочитано, засуджений Джонс заявив, що отсе перший раз в американській історії засуджують на таку тяжку кару людину за те, що вона була патріотом і переконувала людей, що треба повимуватися законам.

БРИЗБЕЙН КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТА.

ВІЧІТА (Кензас). — Видавці ґазети „Ди Вічіта Віконз" візвали Артура Бризбейна, як „найкращого в світі редактора від передовиць", щоби він кандидував на президента Америки.

НІМЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРАВА НА ВІДПОВІДНУ АРМІЮ.

Поняттям шляхом одержано в колах Ліґи Націй пояснення значіння „рівности", яке Німці хочуть поставити в часі конференції в справі обезброєння. Це значить, що Німеччина буде домагатися разом з обмеженими збройних сил держав утримувати в себе армію зі зброєю всіх родів, включно до літаків, такої величини, яка відповідала розмірам Німеччини та забезпечилаб їй оборону своїх інтересів.

ВТІКАЧІ У ПРОСТИРАЛАХ.

На пограничному відтинку Суходівщина коло Дзісни роздалася в ночі крісова пальба. В тім часі на польську територію перейшли 7 радянських горожан, убраних у білі простирала, щоби не добачила їх радянська сторожа, коли вони повзли сніжними полями. Між втікачами знаходиться 17-літній учень Умінов, ранений під час утечі. Втікачі оповідають, що двох їх товаришів большевики застрілили. Втікли з Радянщини перед арештуванням за опір проти колективізації господарств.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У БЕРЕЖАНАХ.

Окружний суд у Бережанах при участи присяжних суддів судив 22-літнім Вол. Хахулу й Евст. Мороза з Підкаміння. Вони були обвинувачені в убивстві Ст. Татуньчака з Беньків-ців за те, що він повідомив поліцію, що оба вони мають військові кріси. Трибунал засудив Хахулу на шибеницю, а Мороза на 6 лїт тюрмі.

БОЛЬШЕВИЦЬКА СВОБОДА СЛОВА.

Молодого радянського історика, проф. Слуцького, що написав критичну статтю про політику большевицької партії, усунули не тільки з його становища, але й з партії. Преса закидує йому, що він хотів ревізіоніфікувати Леніна й теперішних партійних провідників та сфальшувати большевицьку історію.

ВІЧНІ ШИБИ.

Інжинірови П. Радзейцькому вдалося по довгих літах винайти шибу, яку годі розбити. Спроби вказали, що такої шиби не можна розбити навіть револьверовою кулею. Скло того роду дало би людям великі користи, а в першу чергу такі шиби завелиби на пароплавах, літаках і самоходах.

ЗГОРІЛИ ПЯТЬ ОСІБ ПІДЧАС ПОЖЕЖІ ШПИТАЛЮ.

В місті Чарлотетавн, Принс Едвард Айленд, вибухла нічна пожежа в місцевому шпиталю для умово хворих. В тому часі було там біля 400 пацієнтів. В пожежі згинули пять осіб і кількоро пропало. Причина пожежі невідома. Шкоду обчислюють на 408 тисяч долярів.

ФАРМЕР ПОКОНВИВ САМОВБИЙСТВО.

У фармерській кольонії Кіла в Алберті повісився 50-літній фармер Антін Щурик. Його тіло знайдено в опущеній стодолі на його фармі. Причиною самовбийства були фінансові клопоти. Покійний зіставив дружину й семеро дітей.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 15. січня с. р. померла в шпиталі Юлія Трубрин, дружина відомого народного робітника, громадянина Миколи Трубрина.

Покійна полишила сиротами троє дітей: Олену, Михайла й Мирослава.

Належала до 345 відділу У. Н. Союза в Мінеаполіс, Мінн.

Була доброю матірю і доброю громадянкою і полишила по собі загальний сум не тільки серед членів родини, знакомих і приятелів, але й серед цілої нашої громади.

ВІЧНА ЇЇ ПАМЯТЬ.

З ОСВІТНЬОГО ЖИТТЯ НА ЗАКАРПАТТЮ.

На загальних зборах філії „Просвіти" в Хусті вибрано новий виділ, якого головою став д-р М. Станько. — Нові читальні „Просвіти" основано в Севлюші, Буштині і Великих Лунках. Річні загальні збори перевела ціла низка читалень.

ПОЛІЦАЙ УБИВ КОМУНІСТА.

У Варшаві на Налевках комуністи хотіли на трамваєвих дротах порозвішувати комуністичні транспаренти. Коли поліцай відібрав транспарент комуністам і хотів одного з них арештувати, комуніст кинувся на поліцая з ножем. Поліцай застрілив комуніста. При ньому знайшли три леґітимації.

В СПРАВІ ПОЛЬСЬКИХ ГОРОЖАН У ДАНЦІҐУ.

Перед гаським трибуналом відбулася 11 грудня м. р. розправа в справі польських горожан у Данціґу. Представник міста доказував, що польський уряд не може полікуватися на данціґську конституцію, яка є актом внутрішнього праводавства, і заперечив, щоби цю справу могли рішати великі держави тільки під кутом інтересів Польщі, бо конституція має на меті запевнити добробут Данціґа, що спирається на цілком запілля. Паризька конвенція заступила дотичні стипуляції версайського трактату, хоч у письменному експозе ця стипуляція повинна бути виразніша. Вчінці референт Данціґа зазначив, що в міжнародньому праві нема прецедесу трактування нарівні горожан ріжних держав. Якби Данціґ на таке трактування згодився, перестав би бути вільним містом.

СКОНФІСКУВАЛИ БЕРЕСТЕЙСЬКИЙ ПРОЦЕС.

Урядовий комісарят Варшави приказав сконфіскувати наклад книжки про берестейський процес адвоката Гофмана-Островського. Було це перше з задумуваних більших видавництв про процес.

ПОСТРІЛИВ СЕБЕ Й ЖІНКУ.

У Львові 21-літній Теофіль Яремчук, вернувши з війська, застрілив смертельно свою жінку Ядвигу, а опісля себе тяжко зранив. Жінка його не давно втратила службу в другарні Єгера, де була покладачкою. Обоє перед цим страшним учинком надягнули шлюбні одяги. Яремчук помер у шпиталі; стан здоровля його жінки грізний.

ОСТЕРІГАВ ІНШИХ, А СЕБЕ НЕ ВСТЕРІГ.

Вилієм Форбс, літ 74, був 20 літ нічним сторожем на залізничому роздорожу в Шикаґо і пильнував людей, та автомобілі, щоби не наїхали під поїзд. І тішився, що ніколи не трапилося йому ніяке нещастя. А коли в неділю вертав зі служби до дому і то, як звичайно, своїм автомобілем і через залізничий тор, надїхав поїзд і вбив його на місці, на якім він повинв службу.

„КЕЛІЯ ТОРТУР" АБО НОВИЙ ВИСКОК НІМЕЦЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ.

Під таким наловком помістив краківський „Курер Ілюстрований" з 14 грудня 1931 р. згадку про статті, які появилися в анґлійськім часописі „Манчестер Гардіян" про положення Українців у Польщі. Ось що пише „Курер Ілюстрований" про ці статті і їх автор: „Задоволений полякожер, полякерований з анґлійська Німець Фойгт, що є берлінським кореспондентом „Манчестер Гардіян"-а, містить довгу кореспонденцію зі Львова, в якій виписані несотворені жахливости на тему знущання польських властей над увязненими українськими терористами". Від себе зазначуємо, що ред. Фойгт не є „полякерованим з анґлійська Німцем", але правдивим з крови і кости Анґлійцем, - про що ми мали нагоду переконатися підчас його побуту у Львові.—(„Новий Час").

СМЕРТЬ ГЕН. БАБЯНСЬКОГО, ОДНОГО З НЕЧИСЛЕНИХ „БІЛИХ КРУКІВ"...

Помер у Варшаві в 77 році життя ґен. Олексендер Бабянський, Поляк, колишній член російського судейського ґенерального корпусу, з якого виступив, не хотячи підписати присуду смерти на одного фінського революціонера. Від того часу, займався приватною правничою (адвокатською) практикою і публіцистикою. Був теж членом III. думи. Покійний був дуже цікавою людиною, одною з тих, які надзвичайно послідовно застосовували свій світогляд до всіх політичних актуалій. Під цим оглядом не знав компромісів і не вмів кривити душею. Це торкається передовсім проблеми т. зв. національних меншин. Будучи сам палким патріотом-борцем за незалежність свого народу (протиставився навіть угодовецькій політиці петербурського Кола Польського) він (бувший російський ґенерал), мав теж велике зрозуміння для всіх інших визвольницьких рухів. Зокрема до української проблеми й Українців відносився так як мало хто з його земляків. Маленька, ніби мадозначна, а всеж характеристична риска: скільки разів бував у Львові, стільки разів заходив до редакції „Діла", живо цікавлючись останніми новинками з українського громадського життя. Своїм становищем до Українців найближче стояв до — теж уже покійного — професора Бодуена де Куртене. Не дивно теж, що вони обидва у визвольній Польщі не мали впливу, не займали ніяких високих посад і зійшли в могилу зовсім незамітно, з маленькими згадками про їх смерть на сірих місцях ґазет...

ПОЛЯКИ ЗНОВУ ПОЧИНАЮТЬ ОБІЦЮВАТИ УКРАЇНЦЯМ ПОЛІПШЕННЯ В ПОЛЬЩІ

СТАРАЮТЬСЯ НАВЯЗАТИ РОЗМОВИ З УКРАЇНСЬКИМИ „ПРЕДСТАВНИКАМИ", ЩОБ ЗАМИЛИТИ ОЧІ ЛЇЗІ НАЦІЇ.

ВАРШАВА (Польща). — Кореспондент нюйорської ґазети „Ді Ню Йорк Таймс" подає, що знову кружляють чутки про те, що польський уряд має намір полекшити становище Українців у тій частині України, яка тепер знаходиться під Польщею. Прикладкою до такого полекшення повинна наступити політична кооперація між Українцями та Поляками. Для переведення порозуміння з Українцями призначено нового воєводу до Львова, який, кажуть, по походженню пів-Українець і пів-Поляк. При кінці грудня цей воєвода вже відбув конференцію з українськими представниками від культурних та кооперативних організацій.

Воєвода робить заходи, щоб загоїти сліди пацифікації Галичини в 1930 році. В тій цілі вже дозволено наново відімкнути три українські ґімназії, що були замкнені підчас пацифікації, а українські кооперативи нібито мають одержати від держави кредити. Разом з тим у соймі рішучо відкинено більшістю польських голосів усяке розмови про автономію східної Галичини. Міністер справ внутрішніх, Перацький, заявив у соймі, що він ґарантує забезпечення прав національностям у Польщі лише при умові їх безграничної льояльности до держави й тут же він заявив, що українські політичні партії не були льояльними, коли вони свого часу не напятнували рішучо українського революційного руху.

Перацький крім того обіцяв збільшити число шкіл з мішаною польсько-українською мовою, але попередив Українців, щоб вони не робили „перепродукції інтеліґенції". Обіцяв міністер також підтримку кооператив і т. п., якщо Українці стануть вірними польській державі. На це українські посли заявили, що заяви й обіцянки зі сторони уряду, які робить Перацький, Українці чули вже нераз. Та й на цей раз міністер нічого не обіцяв конкретно.

Ґазета „Мета" (орґан „Католицького Союза") в останньому числі звертається до Українців, щоб вони поставились уважно до пропозиції Поляків почати з ними переговори й не відкинули прихильного польського жесту. Разом з тим ґазета говорить, що нова польська політика супроти Українців можливо є ніщо інше, як бажання Поляків обдурити закордонні держави, щоб тим уникнути неприємних розмов на засіданню Ліґи Націй, коли там прийде до обговорення справа українських зажалень з нагоди пацифікації. А тому всі польські розмови про українсько-польське порозуміння можуть бути дуже небезпечними для українського народу.

ЗАЛЄСЬКИЙ ПРИОБІЦЯВ ЩОСЬ ЗРОБИТИ В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Кореспондент ґазети „Ню Йорк Іввінґ Пост" подає, що підчас перебування польського міністра Залеського в Лондоні Анґлійці порушили справу переслідування Українців. Залеський заявив, що він розуміє всю відповідальність за становище національних меншин у Польщі й він та Пілсудський постараються якось цю справу залагодити.

НЕЗАЛЕЖНА МАНДЖУРІЯ.

ТОКІО (Японія). — В Мукдені вже закінчено всі приготовання до проголошення незалежної Манджурії. Уряд майбутньої незалежної републики вже зложено й тепер закінчуються лише деякі приготовання. До Мукдена вже їхалися значніші китайські діячі, сторонники проголошення манджурської незалежности.

Як тільки така незалежність буде проголошена, Японія негайно визнає нову републику та її уряд. Інші держави можливо стримаються від визнання, але згодом і вони будуть змушені йти за приміром Японії, щоб навязати торговельні зносини з Манджурією та забезпечити тим свої інтереси.

КРІВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД (Еспанія). — В кількох містах відбулися кривавi заворушення на ґрунті боротьби між комуністами та соціялістами з одної сторони й католиками-націоналістами з другої. Заворушення почалися після того, як у Більбао націоналісти вбили чотирох робітників.

У більших містах Еспанії та в індустріяльних районах почався революційний рух робітництва та численні ексцеси. Натовпи бунтарів під проводом комуністів спалили пять церков, а також трохи не здінчували в Більбао 41 католиків. Уряд має вжити найрішучіших заходів, щоб припинити заворушення.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сити і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ІДЕАЛІСТИ" З ЗАМКНЕНИМИ МОЗКАМИ

Останні тижні завдали прогибіції ряд поважних ударів. З кінцем року появляються всякі обчислення про події в році. Появилися й обчислення, що відносяться до прогибіції, які показали рахунками, спокійними, але невблаганими числами, як „працювала" прогибіція. Ці цифри показали людям чисельно глибину деморалізації, викликаної прогибіційним законом.

Кінець року приніс теж упадок прогибіції у Фінляндії, упадок, який певно попередила зневіра Фінляндців у здібність прогибіції завести тверезість. Ця подія показала Американцям, що поза магометанськими краями, які не пють з релігійних оглядів, Злучені Держави це одинокий край, котрий пробує силою заставити людей бути тверезими.

Пішло зле з прогибіцією, і багато людей, котрі колись були прихильниками прогибіційного закона, нині стоять проти прогибіції, переконавшися наочно, які тяжкі наслідки потягне за собою прогибіційний примус.

Але проти цих людей, які готові вчитися з досвіду, є ще інші люди, яких досвід нічого не навчає. Вони на всі ці нові факти, які збивають їх погляди, не звертають найменшої уваги. Як колись, перед заведенням прогибіції, вони говорили, що прогибіція заведе благодати, так ще й нині кричать, що прогибіція дає благодати, хоч факти говорять зовсім що іншого та хоч факти говорять це так ясно й недвозначно, що навіть дитина може це бачити. Чим живіші факти показують нестійність їх поглядів, тим більше вони кричать, що таки вони мають слушність. Вони мають для прогибіції „замкнений мозок": до цього мозку не проходить нічого, що може противитися їх поглядам.

Глибоко в душі ці люди добре чують, що вони не мають слушности, що правда по противній стороні. Такого чуття носити в собі довго ніхто не може. Забити це почуття вони стараються самовеличанням.

Вони представляють себе як людей засади, як людей ідеї. Мовляв, інші люди хиткі. Мовляв, інші люди без провідної ідеї. Мовляв, ми, прогибіціоністи, є вищі від тих, що заводять щось на пробу, а як проба не вдасться, то відвертаються від первісної ідеї. В цей спосіб з людей із замкненими мозками виходять великі ідеалісти, принципіялісти.

Так люди забріхуються перед іншими й перед самими собою.

БРАК ЗРІВНОВАЖЕННЯ В ПОЛЬЩІ ТА „ЗУЛЯХЦЕ КРУЛЯ"

(Оригінальний допис до „Свободи" зі Львова).

Польща ще від маєвого перевороту в 1926 р. (замаху Пілсудського) знаходиться в стані — як то кажуть Поляки — врженя".

Ані руш вона не може успокоїтися та дійти до внутрішної рівноваги. — Старі національні „прживарі" (хиби, злі сторони) вийшли майже рівночасно з оголошенням самостійности цеї держави — на верх, і то з незвичайною силою.

А вже найбільшою тою національною хибою є безсумнівну брак пошанування для права і то навіть супроти співгорожан тоїсамої національности. А що вже говорити про права інших національностей, дарма — що вони і у польській конституції і у міжнародних договорах зістали для тих національностей застережені!

І знаменитий польський історик д-р М. Бобржинський висказує ясно у своїм „Зарисі Історії Польщі", що Поляки упали (то є: Польща зістала розібрана тому, що вони уважали себе за вище стоячих понад закони, що правлять людськістю.

Та ці знамениті слова великого польського ученого і державного мужа — відбиваються немов горох від стіни від сучасної польської душі.

Найменшого сліду навіть якоїсь поправи не видно, але навпаки — національні польські хиби вистрілюють мов те дике хабаззя з добре згноєної, але не заволоченої ями теперішнього публичного життя Польщі.

Хто зна, може і це власне зневолює маршала Пілсудського і його найближчих співробітників до приноровлювання тої справдішної „кічської курації" — яку бачимо у виді берестейського процесу, у легковаженню сойму, у румунсько-мадярських виборах і таких інших проявах, які ніяк не дадуться погодити з почуттям права та правного порядку.

У всякому разі є то вибивання клина клином, а вже найгіршою прикметою цеї операції є це, що її виконанцем пропоручає п. Пілсудський людям цілком некваліфікованим до такої суспільно-політичної хірургії.

І так на приклад — робити президентом найвищої державної контрольної палати — звичайнісінького лінійного генерала — це вже виглядає цілком на якийсь акт веселої оперетки Офенбаха.

Офенбах, французький композитор з часів другого цісарства (60-тих років м. ст.) входить тепер дивним дивом знову дуже в моду в Польщі, а зосібна його оперетка „Принцесна фон Герольштайн" зі славетним генералом „Бум-бум" має тепер у Польщі дуже великий успіх. Слухачі бачать очевидно у тім генералі „Бум-бум" натяк на якогось іншого, їм ліпше знаного генерала...

У всякому разі — треба на взір Масарика бути політичним реалістом і числитися з реальними обставинами.

І є власне реальним фактом, що рішаючою особою в Польщі, є тепер маршал Пілсудський, а цю обставину, що, повернувши з Мадейри він залишив давати ті свої славні „інтерв'ю", що так много і у внутрі Польщі і за її границями йому шкодили — треба йому записати яко дуже велике „плюс" у контовій книзі його публичної діяльности.

Списано вже і видано цілу бібліотеку яку у польській так і в чужих мовах (в українській доси ні одної) про того у всякому разі незвичайного чоловіка. Тепер виходять у величезних томах всі його твори відозви, промови та військові прикази.

Матеріял це для студій величезний, але не зашкодить запізнатись і з цим, що вже на підставі знаних доси даних написали про Пілсудського інші, визначні письменники.

Я наведу тут дещо з того, що про нього написав визначний російський (на еміграції) письменник Алданов — дуже правдоподібно — „справедливий" Єврей.

Написав він ще в 1928 році книжку п. з. „Сучасні", в котрій дуже інтересно в фейлетонній формі накреслив життя таких людей як Клемансо, Бріян, Сталін, Ллойд Джордж, а між іншими і Пілсудський.

І треба признати, що не можна відмовити Алданову великого хисту у підхопленню характеристичних рис з життя змальовуваних ним сучасних героїв політичного світу (Клемансо ще тоді жив).

Не бракує в написаних ним сильветках і інтересних, але дуже характеристичних анекдот, як ось слідуюча, що відноситься до Пілсудського:

Пілсудський належав спочатку цього століття до польської партії соціялістичної (ППС) і був командантом її боївки, котра вистрілювала царських опричників та робила „екс"-и на правительственні російські державні каси, висилані залізницями.

В листопаді 1918 року, коли Пілсудський вернув з більше як рік треваючої німецької неволі та став начальником держави — прийшла до нього депутація польської партії соціялістичної, щоби його повитати, й очевидно почала до нього говорити: „товаришу Пілсудський".

Та він чемно перервав їй і заявив:

„Мої панове — я не є вашим „товаришем". Ми колись усі всіли були разом до червоного трамваю. Я однак висів з нього на перестанку „Самостійна Польща", а ви їдете дальше до перестанку „соціялізм". Я вам бажаю щасливої дороги, але мене називайте тепер „паном".

Про Пілсудського каже Алданов, що він жив для Польщі, для війни, для слави, але Польщі віддавав перше місце. Він — це немовби який герой з історичної повісти Сенкевича. Коли би вибухла нова війна, або комуністична революція, то ніхто очевидно не міг би заступити Пілсудського на начальному місці.

При одній нагоді (каже Алданов) заявив Пілсудський французькому письменникови Тібо Сіссонови ось що:

„Питаєте про мою політичну програму? Я ніякої не маю... Кождий з моїх земляків сподівається по мені цілком інших діл, як сподівається його сусід. Я який же спосіб всіх їх вдоволити?

„Треба отже бути проворним, лявірувати і старанно скривати те, про що чоловік думає.

„Коли люди сподіваються по мені ухилу наліво, то я іду направо. А коли сподіваються ухилу направо, то я іду наліво. Я атакую противника цілком несподівано. Не є це гра політична, але воєнна".

І справді — каже Алданов, є це воєнна гра. На війні однак знаємо згори, хто є противником і маємо ясно поставлену мету перед собою: противника треба побити.

Але в політиці не все є таке виразне, а чейже треба собі виразно зясувати: хто є ворогом, а хто приятелем, що робити з ворогами, тай взагалі що треба робити.

Пілсудський однак — хоч людина дуже мудра і талановита та з сильною волею — переніс попросту до політики досить чужі їй засади стратегії.

Уступлення зі становища начальника держави по удачнім перевороті, маніфестація поміж шляхтою на замку князя Радзівілла в Несвіжу — зараз по тім, як польські соціялісти помогли йому до побіди*) в маю 1926 р. — все те є проявами тоїсамої незрозумілої тактики: ухил направо, коли сподіваються ухилу наліво — і навпаки.

В нікім державнім діячі не увидатнюється те духове роздвоєння так наглядно, як власне у нім. Несподівана зміна поглядів — це нераз в політиці буває.

Але в маршалі Пілсудськім жиють рівночасно ріжноманітні — цілком себе виключаючі настрої.

У теперішню хвилю, як видно, переважає у нім ненависть до парляментаризму і жадоба влади, сконцентрованої в одних руках.

Іван Горленко.

*) Вони влаштували залізничий страйк і не допустили в цей спосіб ворожих Пілсудському полків з Познання до Варшави.

Даймо змогу „Рідній Школі" в Старому Краю наладнати широку постійну мережу станиць рідного національного виховання на українських землях.

ЗВІТ МЕНАДЖЕРА СВОБОДИ

від 1. липня до 31 грудня 1931 року.

ПРИХОДИ:		РОЗХОДИ:	
Липень	$ 6,093.60	Липень	$ 5,649.63
Серпень	5,098.52	Серпень	6,123.20
Вересень	6,188.87	Вересень	6,330.05
Жовтень	5,326.71	Жовтень	5,706.39
Листопад	7,193.42	Листопад	7,059.08
Грудень	10,305.52	Грудень	14,334.67
Разом	$40,206.64	Разом	$45,203.02

Пояснення приходів і розходів.

На приходи зложилися слідуючі позиції:

Передплата від членів У. Н. Союза	$23,027.80
Передплата приватна	2,539.84
Оголошення	4,313.05
Роботи У. Н. Союза	1,148.75
Роботи приватні	1,370.84
За оголошення і видання календаря	4,477.05
Торг з книгарні	1,493.91
Процент з банку	156.40
Ріжні дрібні, як звороти і тп.	1,679.00
Разом	$40,206.64

На розходи зложилися слідуючі позиції:

Платні редакторів і завідателя	$ 6,780.00
Платні робітників	12,145.23
Платні кореспондентів	1,523.00
Папір і інші потрібні матеріяли в друкарни	7,333.63
Почта за часопис	2,832.96
Опал, світло, електрика	830.60
Видатки Адміністрації	984.23
Асекурація	415.36
Направа машини	22.22
Такси і рент	7,391.73
Адвокат	50.00
Наклад календаря	2,541.66
Купно книжок	2,352.40
Разом	$45,203.02

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Прихід від 1 липня до 31 грудня	$40,206.64
Готівка в банку з днем 30 червня 1931	16,779.75
Разом	$56,986.39
Розхід від 1 липня до 31 грудня 1931	45,203.02
Остає готівки по день 31 грудня 1931	$11,783.37
Депозит в газовій компанії	50.00
	$11,833.37

П. Маційовський, менаджер Свободи.

Йосиф Томас.

ПРО КИТАЙСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ

У фільмі „Табу", яка знакомлює нас із природою та життям туземців на одним з островів Південного моря, є невеличка сцена, яку може й не всі глядачі запримітили. А саме ця сцена, коли любко гарної Реві підписує Китайцеві, власникові бару, незрозумілі папери, а потім за них мусить заплатити 3,200 франків, одначе всього має лише 165 франків. Це є причиною цілої пізнішої трагедії.

Такі сцени, що Китаєць боргує туземцеві на великі суми, а пізніше його знищить, є типічним доказом, як Китайці поступають із легковірними туземцями в усіх нецивілізованих краях, до яких продістаються. А Китайці заливають усі краї. Страшна ріка Янг-Це, що гаюкою вється китайськими рівнинами, а яку вважають символом країни, заливає що року села та нищить десятки тисяч людей, зовсім так, як це китайські еміґранти роблять із туземцями. Китайські еміґранти є на всіх південних островах. На самім Таґіті, що має 11,000 населення, є 4,000 Китайців. У Папіте живуть у своїй дільниці, крамничка при крамниці, мають тут свій китайський банк, який їм помагає кредитом. У кожній оселі на острові є китайський торговець, який не має чужинної конкуренції. Тамошні туземці то мрійливі люди, добрячої вдачі, пасивні, ліниві. Вони, подібно як їх предки, радо проводять час на забавах, танцях і музиці. Китайці кидаються на них наче шурі, нищать їх майно й життя. Із Таґіті розійшлися Китайці по всіх далеких островах, нпр. на такий Бора-Бора, де серед чудової природи досі живе незіпсутий і наївний нарід. Приходять тихенько, при помочі своїх земляків побудують собі хату, виставлять крам, який дістали на борг. Не вміють ні словечка з мови туземців, усеж продають від ранку до пізної ночі. Вони всміхнені, ввічливі та скромні. І дуже „добрі": коли туземець не має грошей, то це дрібниця. Китайці дають на борг передовсім тим, які мають хату, кокосові пальми або банановий город. Потім пишуть, що їм хто винен, дораховують, скільки самі заховчуть, а замісць грошей приймають кокосові горіхи, ванілію або капок (бавовна, дерев'яний пух бомбаксу та еріодендрону), щоби двічі стільки заробити. Колиж туземці не можуть платити ні грішми ні плодами, китайський торговець забирає їм хату або поле. І дальше всміхається. Всі його ненавидять, одначе всі ходять до нього купувати, бо інакших крамниць нема.

Наївні, трохи легкотушні туземці купують на борг усе, що їм ввічливий Китаєць предложить. Досі спали на землі на чистих рогіжках, які їм виплели жінки з панданового листя. Одначе пізнали, що чужинці (Европейці) сплять у ліжках, тому й собі забажали мати ліжка. Тініто (так називають Китайців) має на складі гарні, мосяжні ліжка, що вилискуються наче золото; вдоволиться одною ратою, а на решту почекає пів року на десять процентів місячно. Туземець, який не вміє заробити грошей, зловився так.

На Таґіті зазнакомився я з туземцем, який у своїй довірчивости винаймив своє поле китайському торговцеві і його потомкам на девятьдесять літ за дуже низьку незростаючу ціну та під умовою, що деревляний домик, який Китаєць побудував на тім грунті, після того реченця даремно припаде туземцеві.

Думки тих, які пізнали Китай, поки можна було подорожувати в глибині краю, не є однакові: одні хвалять велику працьовитість і скромність Китайців, інші їх ганять, як віроломних людей, до яких годі мати довіря. Очевидно, є ріжниця між чесними та нечесними Китайцями як узагалі між людьми. Люди, які живуть далеко в глибині краю, працюють на полі та жиють із ремесла, визначаються іншими прикметами ніж ті, які приходять до пристані, щоби тут могли легко жити. Нема теж сумніву, що голод, внутрішне безладдя, війни та грабежі винні також чимало, що характер Китайців зіпсувався. Колиб у Китаю настав спокій, то потім завдяки вихованню пробудяться ліпші прикмети китайського народу, ніж ті, що їх мають китайські еміґранти.

Китайці вже сотки літ еміґрують із своєї перелюдненої батьківщини здовж східного побережа Азії на південь. Цей рух зріс на силах від тієї пори, як Америка й Австралія замкнулися перед Китайцями. Можна сказати, що переселення народів у східній та південній Азії досі не покінчене, бо на місце лінивих туземців тиснуться інші завойовницькі народи, а саме Китайці. Банґкок є більше китайський ніж сіямський; про Індокитай кажуть, що це китайська колонія, якою правлять французькі урядовці, а на Малайських островах є Китайців більше ніж туземців. Мають там Китайці найліпші плянтації чаю та кавчуку; в Голяндській Індії є Китайців 600,000, подібно на Филипинах і на всіх островах Тихого океану. **Китай має там 10 міліонів еміґрантів.**

Подекуди приходять явно як переселенці, деінде дістаються тайно джунками (човнами) своїх земляків, які нічо виїхали нібито ловити рибу, а вертаються з Китайцями, яких перейняли з кораблів, що подальше закинули були якорі. Осілі сини Небесного Царства сказали, що ті ноші пришельці це їх родина; один подобає на одного, на допити відповідає непевно, а уряди не дбають про те, щоби в підозрілих випадках ствердити правду.

Китаєць вроджений торговець, а коли не має змоги жити з торговлі, переноситься деінде, щоби заробити. Проти переходження та особистої небезпеки, яка загрожує його майну, знаходить в інших країнах під европейською управою порядок і безпеку. Стане їздити з рікшою (двоколісний візок, яким возить гостей), знайде собі місце слуги або кухаря в европейських домах, а як прискладає собі грошей, торгує чимнебудь. Має практичний змисл для потреб свого окруження, та не має докорів совісти, коли поступає безоглядно. Виглядає, начеб Европейці ставили дороги та шляхи в своїх кольоніях передовсім для Китайців. Новими дорогами Китаєць перший продістається до далеких сіл, бо там найлекше вихіснове недосвідченість туземців, які досі не пізналися на темних сторонах цивілізації.

Коли туземці-робітники викорчують шмат праліса під нові плянтації та побудують собі хати, щоби там поселитися, приходить між них китайський торговець, продає їм харчі та спіртові напитки, їх жінкам матерії та фальшиві дорогоцінности, а робітникі відносять йому всі свої ощадности.

В індокитаю туземці плекають ріж на полях більше для китайських лихварів, ніж для себе. Китайський /еміґрант майже ніколи не є робітником, лише чекає на вислід праці інших. Позичає туземцям гроші на засів, дасть їм на борг якийнебудь зайвий товар або купить за половину ціни ввесь урожай надовго перед жнивами. Колиж туземець покінчить жниво, Китаєць забере йому майже все.

На Таґіті оповідали мені про Китайця, який поселився на острові Туамоті. Був одиноким торговцем на цьому острові, продавав і купував усе. Привіз собі також проекційний апарат із фільмами та в своїй будці давав представлення. Туземцям це подобалося, а хоч не мали грошей, платили вступ кокосовими горіхами. Цілі купи горіхів росли перед хатою. Китаєць робив із них копру й небаром мав монополь тієї торговлі на острові, а товар діставав без видатків. Двічі до року приїздила з Паніте гелета й комісіонер, знову Китаєць, і відвозив жниво.

У Ґанові, головнім місті Тонкіну, побачив я раз крамничку, на дверях якої було написано „А ля віль де Праґ", а над тим чеське назвище власника. Одначе крамничка була вже від довшого часу замкнена, товар перевезений, лише напис лишився. Якийсь Чех продавав анамітські вироби, шовкові, бапиковані матерії, вишивки, порцеляну, прикрашувані скриньочки, обставку з гебанового дерева, викладану перловою масою та подібні куріозні речі, які чужинці радо купують на спогад. Я довідався, що той Чех не міг видержати конкуренції Китайців, які невподалеки в кількох торговлях продавали подібні предмети дешевше від ранку до пізної ночі. Чех позбувся тут маєтку та став працювати як робітник у броварні.

На тій же вулиці недалеко відси мав крамничку китайський кравець. Раз вийшов я по восьмій годині вечером із готелю, а коли я побачив, що той кравець має ще відчинено, прийшло мені на думку, що я потребував би нового одягу. Колиб це було за дня, я певно пішов був би до французького кравця. Поступив я до крамнички, вибрав собі матерію, а Китаєць узяв мені міру. Рівночасно сказав мені, щоби я рано в девятій годині прийшов до міри. Я не здивувався, бо знав, як Китайці вміють працювати, коли їм усміхається зарібок. Колиж я біля 11. години в ночі вертався до готелю, китайський кравець сидів зі своїм помічником на вулиці та шили мій одяг. Рано я спробував

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКІ ЗМАГУНИ І ЇХ ЖЕРТВЕННІСТЬ.

Читаю „Нью Йорк Американ" з 14 січня 1932 р. і знаходжу там новинку про змагання в 71 Реджімент Арморі в Ню Йорку з тим додатком, що доход з нього піде для російського допомогового комітету. Далі сказано, що на чолі акції стоїть велика княжна Марія, біля якої згуртувалися бувші царедворці та останки Романових і московського дворянства. "Довгий спис імен вказує, що є там реакціонери, стовпи того царату, який так сильно гнобить Україну.

Та найцікавіше для нас те, що між змагунами поставлено на першім місці матроза Кириленка, себто того козака, котрого ми звикли зачисляти до Українців.

За явесь час побуту Кириленка в Америці та того адвертайзменту, який давала йде йому українська преса, я ще не завважив навіть однодолярової жертви на Рідну Школу чи яку іншу українську ціль, яка походила би від п. Кириленка чи якого іншого українського змагуна. А чейже вони заробляють на життя і можуть жертвувати, а то й жертвують, але на московські цілі. Вони між Українцями зачисляють себе до синів України, але ділами цього не показують. Бо коли безробітний Українець в Америці дає жертви на українські цілі мимо безробіття і нужди, то українські змагуни не жертвують нічого, хоч заробляють. Дотого в тім самім часі допомагають добродійним московським організаціям, які організують біля себе людей, котрі ворожо відносяться не тільки до ідеї української державности, але й до всього, що українське, а навіть до самого українського імени.

Петро Рудий,
Ню Йорк, Н. Й.

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітного апарату, а в мішаній — доповнює і запевдання чи недогляди в освітній роботі. — Скільки більше значіння для бездержавного українського народу має „Рідна Школа" в старому краю! Памятаймо на це!

одяг, а пополудні в четвертій годині мав його в готелі. Був із білого сирого шовку, а коштував навіть не 10 долярів.

В Індокитаю є зовсім так як в інших тропікальних краях. Европейці відчинюють свої крамниці в 9-тій годині рано, замикають їх від 12-тої до 3-тої, пробують по обіді вспатись, а потім знову продають до 6. години. Вечером виходять, щоби відсвіжитися, а що всі европейські крамниці вже позачинювані, купують, чого потребують, у Китайців, які сидять у крамницях безперервно від ранку до півночі. Білий білого там не може піддержувати й усі здані на ласку й неласку своїх жовтих конкурентів.

Для Китайця не мало би значіння розпорядження про зачинювання крамниць або про обмежений час праці. Від умів би обійти таке розпорядження, бо хоч є торговцем або робітником, дбає виключно про свою користь і не має змислу для солідарности. Китайці є тим пятим елементом у тропікальних країнах, без якого годі обійтися. Колиб не було там Китайців, туземці та білі мусіли би купувати багато дорожче в Европейців.

Коли не приходять покупці, Китаєць у своїй крамниці вчиться читати, писати або рахувати на своїх „соробанях" (числивницях), що подібні до діточих числивниць. На дротах прикріплених до рамок, повсилювані червоні й чорні кульки. Ними Китайці ведуть усякі рахунки певно та скоро. Арифметики й писання чисел одного під одним Китайці не знають. Коли заплатите банкнотом, який має більшу вартість ніж куплений предмет, крамар стане пересувати кульками на дротах і обрахує, скільки має вам видати.

Світова війна пробудила в Китайців національну свідомість і розуміння своєї вартости. Цю думку приносять зі собою на чужину та жиють для неї. Колиж у Китаю святкують якийсь памятний день, еміґранти святкують його в себе на чужині. Прикрашують свої хати прапорами, замикають крамниці та їздять автами з родиною, святочно зодягненою. Одначе не вивішують прапорів тієї країни, в якої кольонії живуть, ані не беруть участи в їх державних святах. У такі дні працюють.

Китайські еміґранти є необхідні, бо оживляють торговлю та ремесла в кольоніях. Одначе вони є рівночасно перешкодою для цивілізаційного поступу в оселях, бо туземці не можуть попри них розвиватися в тих обставинах. Так витворюються тут дві верстви: збогатілих китайських використувачів і використуваних туземців-бідаків.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за грудень 1931 року

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Український Народний Союз в Галвей, Н. Й. Відділ 79.

ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ:

Братство св. Благовіщення, відк. 50 в Селіт Франкоіс, Мо., злучилося з Братством св. Миколая відк. 225 в Деслодж, Мо., о одно Товариство **„Український Народний Союз в Деслодж, Мо., Відділ 225".**

Братство св. Богородиці відк. 258 в Мікіс Ракс, Па., злучилося з Братством св. Володимира від 91, в Тов. **Український Народний Союз в Мікіс Ракс, Па., Відділ 91".**

Товариство ім. Івана Франка відк. 389 в Гери, Інд., злучилося з Товариством ім. Тараса Шевченка від. 100, о одно Товариство **„Український Народний Союз в Гери, Інд., Відділ 100".**

Товариство Подільська Січ, відк. 141, в Дітройт, Міш., злучилося з Братством св. Івана Хрестителя, від. 292, о одно Товариство **„Український Народний Союз в Дітройт, Міш., Відділ 292".**

Братство св. Михаїла, відк. 166, в Бентон, Ілл., злучилося з Братством св. Івана Хрестителя, від. 377, в Зіґлер, Ілл., о одно Товариство **„Український Народний Союз в Зіґлер, Ілл., Відділ 377.**

СУСПЕНДОВАНІ ВІДДІЛИ:

Братство Трох Святителів, відк. 264, в Нью Гавен Конект., Отайо, зістало суспендоване за неплачення вкладок.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Лучковський Іван, Ворґач Марія, Жук Марія.
В. 7. Яцула Ева, Петрунцьо Петро.
В. 9. Бондаренко Василь, Ковальчик Михайло, Сиет Михайло.
В. 28. Прокопич Йосиф.
В. 37. Лиса Ксеня.
В. 58. Налиця Іван.
В. 62. Травка Петро.
В. 65. Ядовський Михайло.
В. 75. Шанайда Марія, Шанайда Василь.
В. 79. Савіцький Онуфрій, Литвин Стефан, Савіцька Параскевія, Цеплій Євген, Савіцька Анна, Литвин Отто.
В. 102. Гиї Іван.
В. 105. Ковтонюк Михайло, Борис Варвара.
В. 106. Шаран Марія.
В. 132. Хочинська Марія.
В. 182. Гевак Василь.
В. 213. Ошуст Марія.
В. 220. Максимек Марія.
В. 221. Сень Ксеня, Келер Розалія, Гриців Марія.
В. 242. Галупа Андрій.
В. 256. Кійовський Михайло.
В. 259. Гарітій Володимир.
В. 270. Гайдук Клим.
В. 273. Кішак Михайло.
В. 276. Глопек Стелла.
В. 292. Шустакевич Микола, Кусін Стефан Володимир.
В. 300. Процяк Михайло.
В. 318. Чемерис Параньба.
В. 321. Лісовська Анна, Винник Петро.
В. 330. Мигас Іван.
В. 342. Пукас Матильда.
В. 361. Сидор Катерина.
В. 369. Кулик Ева.
В. 370. Ройка Марія.
В. 374. Поліщук Евдокія, Бласко Володимир.
В. 375. Бабінський Йосиф, Мизаленько Нісетас.
В. 388. Яворський Йосиф, Яворська Евдокія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 8. Атаманчук Стефан.
В. 11. Корда Василь, Корда Параскевія.
В. 17. Камінський Микола.
В. 18. Лобовський Іван, Лобовська Анна.
В. 20. Герман Григорій, Годяк Йосиф, Володовський Петро, Колачський Йосиф, Годяк Марія.
В. 21. Косик Василь.
В. 34. Чверик Анастазія, Чверик Іван, Говарт Василь, Говарт Марія.
В. 41. Красненчук Михайло.
В. 53. Собіль Петро, Собіль Марія.
В. 55. Кульчицький Антін.
В. 65. Лаврін Олекса.
В. 67. Гуцуляк Теодозія, Семчишин Василь.
В. 70. Ливинюк Катерина.
В. 85. Лаврищук Данило.
В. 87. Трояновський Василь.
В. 104. Савкін Гнатко.
В. 110. Галандзій Микола.
В. 113. Дубрівна Олекса.
В. 113. Ільевич Михайло, Годчак Василь, Кравс Ілько.
В. 115. Дубрівна Татіяна.
В. 120. Щербан Василь, Лихович Петро.
В. 126. Ціпіо Микола.
В. 127. Нагірник Марія, Нагірник Марія.
В. 131. Гржим Марія, Лавричук Андрій, Гржим Бронислав, Смук Розалія.
В. 135. Андрейко Теодор.
В. 144. Комисадуй Яків.
В. 164. Іваниина Катерина, Лесів Юрій.
В. 182. Хомій Одекса.
В. 193. Малішевська Стелла.
В. 206. Галас Андрій, Солочук Марія.
В. 217. Ніколайко Стефан.
В. 218. Мательський Лев, Мательська Марія, Мательська Анна.
В. 220. Вільчак Анна, Вільчак Розалія.
В. 225. Паращик Микола.
В. 235. Чеплій Пелагія, Чеплій Михайло, Ясінський Микола.
В. 246. Камінь Михайло, Михальчишин Іван, Варшона Яків, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна.
В. 276. Задорожний Іван, Бабак Анна, Бабак Михайло, Хлопек Марія, Хлопек Олекса, Хлопек Іван, Мізунік Олена, Одеснович Михайло, Одеснович Марія, Олущак Евелин, Сисин Микола, Сисин Василь, Сисин Марія.
В. 288. Барна Михайло, Барна Анастазія, Бойко Андрій, Юркевич Михайло, Стирановська Марія, Стирановський Іван.
В. 289. Язловський Михайло, Когут Микола.
В. 317. Лішинська Магдалина, Лішинський Іван.
В. 324. Филипчук Анна, Слободан Іван, Яцишин Гаврило, Яцишин Анна.
В. 326. Тиванюк Йосиф.
В. 336. Ледех Анна, Вельган Петро.
В. 367. Лесів Федор.
В. 385. Відента Олена, Шуц Михаїлина, Вицентій Матвій, Вицентій Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Черватюк Стефанія, Черватюк Володимир.
В. 15. Гутра Іван.
В. 56. Шелева Марія.
В. 61. Вашур Анна.
В. 91. Троян Стефанія, Батюк Михайло, Слончка Генрик, Берберик Стелла, Дерках Володимир, Мудрик Стефанія, Мудрик Марія, Мудрик Володимир, Дерках Михайло, Мудрик Анна, Тоин Майя, Афтанас Михайло, Дубівний Дмитро, Шпак Михайло, Мудрик Петро, Троян Михайло, Карпа Семен, Кріль Петро, Афтанас Микола, Петровський Стефан, Мудрик Петро, Дерках Антін, Коласа Петро.
В. 100. Янецька Текля, Янецький Теодор, Стежук Серафина, Бородовська Олена, Гайдаловичі Олекса, Дідуш Анна, Пайт Анна, Янецька Бронислава, Долгун Григорій, Долгун Юстина, Волошинський Евстахій, Волошинська Павлина, Стежук Стефан.
В. 112. Мижно Софія.
В. 113. Королевят Катерина.
В. 152. Вітяк Василь.
В. 161. Сенета Стефан, Сенета Катерина, Владичок Микола, Владичок Катерина.
В. 225. Буда Іван, Павлух Григорій, Грегський Теодор, Бронецький Пилип, Кондрат Теодор, Семко Марія, Грегська Марія, Семко Іван, Бронецька Магрит, Гардигайло Михайло, Назарович Михайло, Гардигайло Катерина, Коробій Іван, Кондратів Варвара, Гарасим Анна, Буда Параня, Годак Павло, Павлух Марія, Сосяк Василь, Годак Іван, Бронецький Василь, Годак Марія, Грегських Василь, Павлух Василь.
В. 229. Кривокульський Іван.
В. 230. Тимчак Петро.
В. 280. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 292. Крижанович Юстина, Стадник Ева, Крижанович Теодор, Крижанович Анна, Мариняк Микола, Мариняк Олена, Попович Михайло, Попович Анна, Гуральський Михайло, Єднак Ксеня, Ціпіо Марія, Герловська Катерина, Єднак Василь, Ших Михайло, Шеремета Онуфрій, Ворко Теодор, Лакомський Гнатко, Михальчук Теодор, Чорній Пилип, Гирловський Іван, Стадник Іван.
В. 361. Ткач Ілько.
В. 364. Стойка Йосиф.
В. 377. Балігрольський Михайло, Пашко Михайло, Балігрольський Олекса, Галушка Антін, Мазур Теодор, Мазур Анна, Галушка Катерина, Балігрольський Яків.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Смалець Варвара, Смалець Іван.
В. 18. Гут Петро.
В. 23. Брохівська Марія.
В. 24. Гавришук Семен.
В. 31. Гаміна Меланія.
В. 31. Стаиай Микола.
В. 32. Довганюк Юрій.
В. 34. Кузань Франко, Кузань Анна, Задорожна Катерина, Здорожний Іван.
В. 35. Матолич Василь.
В. 38. Чпін Андрій, Безкоровайний Микола.
В. 44. Чичолівський Василь.
В. 46. Головінський Володимир.
В. 47. Мальовська Марія.
В. 51. Підгуцький Михайло.
В. 51. Кціль Василь.
В. 52. Забавський Іван, Забавська Анастазія.
В. 56. Гачук Юрій, Маркош Петро.
В. 59. Павлишин Дмитро.
В. 61. Маркович Іван, Гавачук Олекса, Томашівський Іван.
В. 69. Горощий Іван, Єднак Іван, Петрівський Микола.
В. 72. Когут Розалія, Педенська Агнешка, Педенський Бронислав, Когут Іван.
В. 75. Гуралъ Тома.
В. 77. Фільч Катерина, Міско Тадеуш.
В. 78. Костек Михайло.
В. 80. Кузик Федко.
В. 90. Волос Теодор.
В. 91. Гулька Анеля, Позун Михайло.
В. 96. Реет Сенько, Сухий Антін.
В. 121. Баран Данило, Баран Анна, Чеса Гнат, Кісієвич Йосиф.
В. 124. Петрик Катерина.
В. 130. Лесяк Йосиф.
В. 131. Цап Стефан, Ільків Анна, Ільчак Василь, Ружецький Казимир, Цап Анастазія, Пронюк Дмитро, Рачок Параска.
В. 136. Затарко Михайло, Охванець Іван, Голуз Стефан, Нідель Антін, Тимчук Михайло.
В. 137. Кузмін Анна, Кузмін Лев, Стиран Марія.
В. 139. Дзіковський Іван, Дзіковська Ева.
В. 140. Гнатів Захарко.
В. 147. Горбодевич Павлина, Потіха Константин, Потіха Анна.
В. 186. Кацпуга Олена.
В. 187. Ручинський Василь, Ставіногу Федор, Вічимишин Іван.
В. 193. Бунко Балажій, Шевчук Зофія, Шевчук Ілько, Головчак Евдокія.
В. 209. Капусняк Каролінна, Капусняк Іван.
В. 217. Кузь Михайло, Шеремета Марія, Савульський Микола, Носак Стефан, Фенчур Дмитро.
В. 218. Белевяк Іван, Бусько Іван, Гордієнко Олександа, Когут Йосиф, Кауте Катерина, Мацупа Іван, Онищак Лев, Гордієнчу Павлина.
В. 222. Шеремета Йосиф, Каспир Гарасим, Шеремета Зофія, Шипінька Михайло.
В. 223. Колянко Йосиф.
В. 229. Маркович Михайло.
В. 230. Гуцкович Франко, Пірка Юрій, Присташ Христина, Стаховяк Григорій, Волійник Ева, Волійник Петро, Кушнирський Григорій, Мигаль Анна, Мигаль Михайло.
В. 235. Богаченько Василь, Вульчак Григорій, Вульчак Марія.
В. 237. Фідик Марія, Фідик Йосиф, Тимак Михайло, Боровик Яцко.
В. 239. Витинний Андрій.
В. 243. Нечай Микола, Заокопний Григорій.
В. 247. Федорович Семен, Федорович Марія.
В. 253. Смолінська Марія.
В. 259. Мушинський Іван.
В. 261. Лемко Андрій.
В. 264. Вуйчик Михайло, Галашин Роман, Кохан Марія, Кохан Максим, Ромасик Григорій, Ромасик Параскевія.
В. 266. Сивик Стефан, Підліський Петро, Підліська Марія.
В. 275. Диннер Магрет.
В. 276. Цибак Микола, Цибак Василь, Гешкевич Анна, Гладьо Анна, Гладьо Михайло, Гліста Йосиф, Стефанович Пелягія, Стефанович Андрій.
В. 281. Федорик Василь, Бачинська Йосифа.
В. 283. Малиса Іван, Малиса Михайло.
В. 289. Данилишин Петро.
В. 293. Гендель Анна.
В. 296. Шемела Стефан.
В. 301. Новосад Якім.
В. 308. Чорній Григорій.
В. 313. Шевчук Кондрат, Куцей Микола.
В. 321. Коніов Федьо, Коніов Марія.
В. 322. Гриш Юстина.
В. 326. Прокоп Едвард.
В. 327. Залуський Лука, Комар Теодор, Леськів Михайло, Максимків Павло, Максимків Текля.
В. 334. Гуль Катерина, Ламбор Михайло, Сеник Марія, Сеник Василь, Соріка Стефан.
В. 336. Кравчук Григорій.
В. 338. Хань Григорій, Хань Михайло, Гриньо Олекса, Гладиш Семен, Грицько Іван, Ярмолинський Василь, Куц Андрій, Качмарик Марія, Качмарик Михайло, Куц Фрозина, Кухарчик Стефан, Крайняк Іван, Малинчак Розалія, Пінкасевич Михайло, Пінкасевич Марія, Страхольський Іван, Пінкасевич Марія.
В. 342. Дядик Володимир, Дядик Михайло, Покутський Іван.
В. 343. Ботвин Антін.
В. 349. Хомяк Василь, Хомяк Галька.
В. 354. Валоар Людвик.
В. 360. Лачун Василь, Мороз Теодор.
В. 363. Лучишин Олекса, Лучишин Марта, Адамс Ксеня.
В. 364. Савецький Іван.
В. 389. Винницький Дмитро, Винницька Юлія.
В. 400. Мічкевич Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДКИНЬОВІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 21. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 51. Буда Іван, Буда Параня, Бронецький Василь, Бронецька Магрет, Бронецький Пилип, Гарасим Анна, Годак Василь, Годак Іван, Годак Павло, Гардигайло Катерина, Гардигайло Михайло, Грегських Василь, Грегських Марія, Грегських Йосиф, Кондратів Варвара, Кондрат Теодор, Коробій Іван, Кондратів Варвара, Гарасим Анна, Буда Параня, Годак Павло, Павлух Марія, Сосяк Василь, Годак Іван, Бронецький Василь, Годак Марія, Грегських Василь, Павлух Василь.
В. 229. Кривокульський Іван.
В. 230. Тимчак Петро.
В. 280. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 292. Крижанович Юстина, Стадник Ева, Крижанович Теодор, Крижанович Анна, Мариняк Микола, Мариняк Олена, Попович Михайло, Попович Анна, Гуральський Михайло, Єднак Ксеня, Ціпіо Марія, Герловська Катерина, Єднак Василь, Ших Михайло, Шеремета Онуфрій, Ворко Теодор, Лакомський Гнатко, Михальчук Теодор, Чорній Пилип, Стефан, Гирловський Іван, Стадник Іван.
В. 361. Ткач Ілько.
В. 364. Стойка Йосиф.
В. 377. Балігрольський Михайло, Пашко Михайло, Балігрольський Олекса, Галушка Антін, Мазур Теодор, Мазур Анна, Галушка Катерина, Балігрольський Яків.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 18. Лобовський Іван, Лобовська Анна.
В. 20. Герман Григорій, Годяк Йосиф, Володовський Петро, Колачський Йосиф, Годяк Марія.
В. 21. Косик Василь.
В. 34. Чверик Анастазія, Чверик Іван, Говарт Василь, Говарт Марія.
В. 41. Красненчук Михайло.
В. 53. Собіль Петро, Собіль Марія.
В. 55. Кульчицький Антін.
В. 65. Лаврін Олекса.
В. 67. Гуцуляк Теодозія, Семчишин Василь.
В. 70. Ливинюк Катерина.
В. 85. Лаврищук Данило.
В. 87. Трояновський Василь.
В. 104. Савкін Гнатко.
В. 110. Галандзій Микола.
В. 113. Дубрівна Олекса.
В. 113. Ільевич Михайло, Годчак Василь, Кравс Ілько.
В. 115. Дубрівна Татіяна.
В. 120. Щербан Василь, Лихович Петро.
В. 126. Ціпіо Микола.
В. 127. Нагірник Марія, Нагірник Марія.
В. 131. Гржим Марія, Лавричук Андрій, Гржим Бронислав, Смук Розалія.
В. 135. Андрейко Теодор.
В. 144. Комисадуй Яків.
В. 164. Іваниина Катерина, Лесів Юрій.
В. 182. Хомій Одекса.
В. 193. Малішевська Стелла.
В. 206. Галас Андрій, Солочук Марія.
В. 217. Ніколайко Стефан.
В. 218. Мательський Лев, Мательська Марія, Мательська Анна.
В. 220. Вільчак Анна, Вільчак Розалія.
В. 225. Паращик Микола.
В. 235. Чеплій Пелагія, Чеплій Михайло, Ясінський Микола.
В. 246. Камінь Михайло, Михальчишин Іван, Варшона Яків, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна.
В. 276. Задорожний Іван, Бабак Анна, Бабак Михайло, Хлопек Марія, Хлопек Олекса, Хлопек Іван, Мізунік Олена, Одеснович Михайло, Одеснович Марія, Олущак Евелин, Сисин Микола, Сисин Василь, Сисин Марія.
В. 288. Барна Михайло, Барна Анастазія, Бойко Андрій, Юркевич Михайло, Стирановська Марія, Стирановський Іван.
В. 289. Язловський Михайло, Когут Микола.
В. 317. Лішинська Магдалина, Лішинський Іван.
В. 324. Филипчук Анна, Слободан Іван, Яцишин Гаврило, Яцишин Анна.
В. 326. Тиванюк Йосиф.
В. 336. Ледех Анна, Вельган Петро.
В. 367. Лесів Федор.
В. 385. Відента Олена, Шуц Михаїлина, Вицентій Матвій, Вицентій Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Черватюк Стефанія, Черватюк Володимир.
В. 15. Гутра Іван.
В. 56. Шелева Марія.
В. 61. Вашур Анна.
В. 91. Троян Стефанія, Батюк Михайло, Слончка Генрик, Берберик Стелла, Дерках Володимир, Мудрик Стефанія, Мудрик Марія, Мудрик Володимир, Дерках Михайло, Мудрик Анна, Тоин Майя, Афтанас Михайло, Дубівний Дмитро, Шпак Михайло, Мудрик Петро, Троян Михайло, Карпа Семен, Кріль Петро, Афтанас Микола, Петровський Стефан, Мудрик Петро, Дерках Антін, Коласа Петро.
В. 100. Янецька Текля, Янецький Теодор, Стежук Серафина, Бородовська Олена, Гайдаловичі Олекса, Дідуш Анна, Пайт Анна, Янецька Бронислава, Долгун Григорій, Долгун Юстина, Волошинський Евстахій, Волошинська Павлина, Стежук Стефан.
В. 112. Мижно Софія.
В. 113. Королевят Катерина.
В. 152. Вітяк Василь.
В. 161. Сенета Стефан, Сенета Катерина, Владичок Микола, Владичок Катерина.
В. 225. Буда Іван, Павлух Григорій, Грегський Теодор, Бронецький Пилип, Кондрат Теодор, Семко Марія, Грегська Марія, Семко Іван, Бронецька Магрит, Гардигайло Михайло, Назарович Михайло, Гардигайло Катерина, Коробій Іван, Кондратів Варвара, Гарасим Анна, Буда Параня, Годак Павло, Павлух Марія, Сосяк Василь, Годак Іван, Бронецький Василь, Годак Марія, Грегських Василь, Павлух Василь.
В. 229. Кривокульський Іван.
В. 230. Тимчак Петро.
В. 280. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 292. Крижанович Юстина, Стадник Ева, Крижанович Теодор, Крижанович Анна, Мариняк Микола, Мариняк Олена, Попович Михайло, Попович Анна, Гуральський Михайло, Єднак Ксеня, Ціпіо Марія, Герловська Катерина, Єднак Василь, Ших Михайло, Шеремета Онуфрій, Ворко Теодор, Лакомський Гнатко, Михальчук Теодор, Чорній Пилип, Стефан, Гирловський Іван, Стадник Іван.
В. 361. Ткач Ілько.
В. 364. Стойка Йосиф.
В. 377. Балігрольський Михайло, Пашко Михайло, Балігрольський Олекса, Галушка Антін, Мазур Теодор, Мазур Анна, Галушка Катерина, Балігрольський Яків.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Смалець Варвара, Смалець Іван.
В. 18. Гут Петро.
В. 23. Брохівська Марія.
В. 24. Гавришук Семен.
В. 31. Гаміна Меланія.
В. 31. Стаиай Микола.
В. 32. Довганюк Юрій.
В. 34. Кузань Франко, Кузань Анна, Задорожна Катерина, Здорожний Іван.
В. 35. Матолич Василь.
В. 38. Чпін Андрій, Безкоровайний Микола.
В. 44. Чичолівський Василь.
В. 46. Головінський Володимир.
В. 47. Мальовська Марія.
В. 51. Підгуцький Михайло.
В. 51. Кціль Василь.
В. 52. Забавський Іван, Забавська Анастазія.
В. 56. Гачук Юрій, Маркош Петро.
В. 59. Павлишин Дмитро.
В. 61. Маркович Іван, Гавачук Олекса, Томашівський Іван.
В. 69. Горощий Іван, Єднак Іван, Петрівський Микола.
В. 72. Когут Розалія, Педенська Агнешка, Педенський Бронислав, Когут Іван.
В. 75. Гуралъ Тома.
В. 77. Фільч Катерина, Міско Тадеуш.
В. 78. Костек Михайло.
В. 80. Кузик Федко.
В. 90. Волос Теодор.
В. 91. Гулька Анеля, Позун Михайло.
В. 96. Реет Сенько, Сухий Антін.
В. 121. Баран Данило, Баран Анна, Чеса Гнат, Кісієвич Йосиф.
В. 124. Петрик Катерина.
В. 130. Лесяк Йосиф.
В. 131. Цап Стефан, Ільків Анна, Ільчак Василь, Ружецький Казимир, Цап Анастазія, Пронюк Дмитро, Рачок Параска.
В. 136. Затарко Михайло, Охванець Іван, Голуз Стефан, Нідель Антін, Тимчук Михайло.
В. 137. Кузмін Анна, Кузмін Лев, Стиран Марія.
В. 139. Дзіковський Іван, Дзіковська Ева.
В. 140. Гнатів Захарко.
В. 147. Горбодевич Павлина, Потіха Константин, Потіха Анна.
В. 186. Кацпуга Олена.
В. 187. Ручинський Василь, Ставіногу Федор, Вічимишин Іван.
В. 193. Бунко Балажій, Шевчук Зофія, Шевчук Ілько, Головчак Евдокія.
В. 209. Капусняк Каролінна, Капусняк Іван.
В. 217. Кузь Михайло, Шеремета Марія, Савульський Микола, Носак Стефан, Фенчур Дмитро.
В. 218. Белевяк Іван, Бусько Іван, Гордієнко Олександра, Когут Йосиф, Кауте Катерина, Мацупа Іван, Онищак Лев, Гордієнчу Павлина.
В. 222. Шеремета Йосиф, Каспир Гарасим, Шеремета Зофія, Шипінька Михайло.
В. 223. Колянко Йосиф.
В. 229. Маркович Михайло.
В. 230. Гуцкович Франко, Пірка Юрій, Присташ Христина, Стаховяк Григорій, Волійник Ева, Волійник Петро, Кушнирський Григорій, Мигаль Анна, Мигаль Михайло.
В. 235. Богаченько Василь, Вульчак Григорій, Вульчак Марія.
В. 237. Фідик Марія, Фідик Йосиф, Тимак Михайло, Боровик Яцко.
В. 239. Витинний Андрій.
В. 243. Нечай Микола, Заокопний Григорій.
В. 247. Федорович Семен, Федорович Марія.
В. 253. Смолінська Марія.
В. 259. Мушинський Іван.
В. 261. Лемко Андрій.
В. 264. Вуйчик Михайло, Галашин Роман, Кохан Марія, Кохан Максим, Ромасик Григорій, Ромасик Параскевія.
В. 266. Сивик Стефан, Підліський Петро, Підліська Марія.
В. 275. Диннер Магрет.
В. 276. Цибак Микола, Цибак Василь, Гешкевич Анна, Гладьо Анна, Гладьо Михайло, Гліста Йосиф, Стефанович Пелягія, Стефанович Андрій.
В. 281. Федорик Василь, Бачинська Йосифа.
В. 283. Малиса Іван, Малиса Михайло.
В. 289. Данилишин Петро.
В. 293. Гендель Анна.
В. 296. Шемела Стефан.
В. 301. Новосад Якім.
В. 308. Чорній Григорій.
В. 313. Шевчук Кондрат, Куцей Микола.
В. 321. Коніов Федьо, Коніов Марія.
В. 322. Гриш Юстина.
В. 326. Прокоп Едвард.
В. 327. Залуський Лука, Комар Теодор, Леськів Михайло, Максимків Павло, Максимків Текля.
В. 334. Гуль Катерина, Ламбор Михайло, Сеник Марія, Сеник Василь, Соріка Стефан.
В. 336. Кравчук Григорій.
В. 338. Хань Григорій, Хань Михайло, Гриньо Олекса, Гладиш Семен, Грицько Іван, Ярмолинський Василь, Куц Андрій, Качмарик Марія, Качмарик Михайло, Куц Фрозина, Кухарчик Стефан, Крайняк Іван, Малинчак Розалія, Пінкасевич Михайло, Пінкасевич Марія, Страхольський Іван, Пінкасевич Марія.
В. 342. Дядик Володимир, Дядик Михайло, Покутський Іван.
В. 343. Ботвин Антін.
В. 349. Хомяк Василь, Хомяк Галька.
В. 354. Валоар Людвик.
В. 360. Лачун Василь, Мороз Теодор.
В. 363. Лучишин Олекса, Лучишин Марта, Адамс Ксеня.
В. 364. Савецький Іван.
В. 389. Винницький Дмитро, Винницька Юлія.
В. 400. Мічкевич Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДКИНЬОВІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 21. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 51. Буда Іван, Буда Параня, Бронецький Василь, Бронецька Магрет, Бронецький Пилип, Гарасим Анна, Годак Василь, Годак Іван, Годак Павло, Гардигайло Катерина, Гардигайло Михайло, Грегських Василь, Грегських Марія, Грегських Йосиф, Кондратів Варвара, Кондрат Теодор, Коробій Іван, Кондратів Варвара, Гарасим Анна, Буда Параня, Годак Павло, Павлух Марія, Сосяк Василь, Годак Іван, Бронецький Василь, Годак Марія, Грегських Василь, Павлух Василь.
В. 229. Кривокульський Іван.
В. 230. Тимчак Петро.
В. 280. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 292. Крижанович Юстина, Стадник Ева, Крижанович Теодор, Крижанович Анна, Мариняк Микола, Мариняк Олена, Попович Михайло, Попович Анна, Гуральський Михайло, Єднак Ксеня, Ціпіо Марія, Герловська Катерина, Єднак Василь, Ших Михайло, Шеремета Онуфрій, Ворко Теодор, Лакомський Гнатко, Михальчук Теодор, Чорній Пилип, Стефан, Гирловський Іван, Стадник Іван.
В. 361. Ткач Ілько.
В. 364. Стойка Йосиф.
В. 377. Балігрольський Михайло, Пашко Михайло, Балігрольський Олекса, Галушка Антін, Мазур Теодор, Мазур Анна, Галушка Катерина, Балігрольський Яків.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 18. Лобовський Іван, Лобовська Анна.
В. 20. Герман Григорій, Годяк Йосиф, Володовський Петро, Колачський Йосиф, Годяк Марія.
В. 21. Косик Василь.
В. 34. Чверик Анастазія, Чверик Іван, Говарт Василь, Говарт Марія.
В. 41. Красненчук Михайло.
В. 53. Собіль Петро, Собіль Марія.
В. 55. Кульчицький Антін.
В. 65. Лаврін Олекса.
В. 67. Гуцуляк Теодозія, Семчишин Василь.
В. 70. Ливинюк Катерина.
В. 85. Лаврищук Данило.
В. 87. Трояновський Василь.
В. 104. Савкін Гнатко.
В. 110. Галандзій Микола.
В. 113. Дубрівна Олекса.
В. 113. Ільевич Михайло, Годчак Василь, Кравс Ілько.
В. 115. Дубрівна Татіяна.
В. 120. Щербан Василь, Лихович Петро.
В. 126. Ціпіо Микола.
В. 127. Нагірник Марія, Нагірник Марія.
В. 131. Гржим Марія, Лавричук Андрій, Гржим Бронислав, Смук Розалія.
В. 135. Андрейко Теодор.
В. 144. Комисадуй Яків.
В. 164. Іваниина Катерина, Лесів Юрій.
В. 182. Хомій Одекса.
В. 193. Малішевська Стелла.
В. 206. Галас Андрій, Солочук Марія.
В. 217. Ніколайко Стефан.
В. 218. Мательський Лев, Мательська Марія, Мательська Анна.
В. 220. Вільчак Анна, Вільчак Розалія.
В. 225. Паращик Микола.
В. 235. Чеплій Пелагія, Чеплій Михайло, Ясінський Микола.
В. 246. Камінь Михайло, Михальчишин Іван, Варшона Яків, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна.
В. 276. Задорожний Іван, Бабак Анна, Бабак Михайло, Хлопек Марія, Хлопек Олекса, Хлопек Іван, Мізунік Олена, Одеснович Михайло, Одеснович Марія, Олущак Евелин, Сисин Микола, Сисин Василь, Сисин Марія.
В. 288. Барна Михайло, Барна Анастазія, Бойко Андрій, Юркевич Михайло, Стирановська Марія, Стирановський Іван.
В. 289. Язловський Михайло, Когут Микола.
В. 317. Лішинська Магдалина, Лішинський Іван.
В. 324. Филипчук Анна, Слободан Іван, Яцишин Гаврило, Яцишин Анна.
В. 326. Тиванюк Йосиф.
В. 336. Ледех Анна, Вельган Петро.
В. 367. Лесів Федор.
В. 385. Відента Олена, Шуц Михаїлина, Вицентій Матвій, Вицентій Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Черватюк Стефанія, Черватюк Володимир.
В. 15. Гутра Іван.
В. 56. Шелева Марія.
В. 61. Вашур Анна.
В. 91. Троян Стефанія, Батюк Михайло, Слончка Генрик, Берберик Стелла, Дерках Володимир, Мудрик Стефанія, Мудрик Марія, Мудрик Володимир, Дерках Михайло, Мудрик Анна, Тоин Майя, Афтанас Михайло, Дубівний Дмитро, Шпак Михайло, Мудрик Петро, Троян Михайло, Карпа Семен, Кріль Петро, Афтанас Микола, Петровський Стефан, Мудрик Петро, Дерках Антін, Коласа Петро.
В. 100. Янецька Текля, Янецький Теодор, Стежук Серафина, Бородовська Олена, Гайдаловичі Олекса, Дідуш Анна, Пайт Анна, Янецька Бронислава, Долгун Григорій, Долгун Юстина, Волошинський Евстахій, Волошинська Павлина, Стежук Стефан.
В. 112. Мижно Софія.
В. 113. Королевят Катерина.
В. 152. Вітяк Василь.
В. 161. Сенета Стефан, Сенета Катерина, Владичок Микола, Владичок Катерина.
В. 225. Буда Іван, Павлух Григорій, Грегський Теодор, Бронецький Пилип, Кондрат Теодор, Семко Марія, Грегська Марія, Семко Іван, Бронецька Магрит, Гардигайло Михайло, Назарович Михайло, Гардигайло Катерина, Коробій Іван, Кондратів Варвара, Гарасим Анна, Буда Параня, Годак Павло, Павлух Марія, Сосяк Василь, Годак Іван, Бронецький Василь, Годак Марія, Грегських Василь, Павлух Василь.
В. 229. Кривокульський Іван.
В. 230. Тимчак Петро.
В. 280. Миник Марія, Миник Теодор.
В. 292

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Концерт починається ТОЧНО в годині 8-мій вечір з нагоди української вистави в музею міста Нюарку для доповнення укр. штуки перед американським загалом

відбудеться

УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ

УРЯДЖЕНИЙ УКР. КОМІТЕТОМ і Y. W. C. A.

В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 22-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1932 РОКУ

В ТАЛІ Y. W. C. A., 53 WASHINGTON ST., NEWARK, N. J.

Хоральну частину виконає хор української пресвітерської церкви під управою проф. Ю. Кирпченка. — Танкову частину виконає школа танців під управою д. І. Заблоцького.

Вступ для всіх 50 центів. — Вистава тревае від 19. до 31. січня. Музей отворений від 11—6. год.; в неділі 2—6, вівторок і четвер 7—9 вечір. 15-6

УВАГА! ВЖЕ ПОЯВИВСЯ В ПРОДАЖУ УВАГА!

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ

УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНОЧОЇ ГРОМАДИ В НЮ ЙОРКУ

Виданий з нагоди 10-тих роковин існування цього товариства.

Цей АЛЬМАНАХ повинен найтись в кожній українській хаті в Америці, а особливо в руках кожної української жінки. В цьому на близько 200 сторінках зібрані коротко всі найважніші відомости про те, як українське жіноцтво працює тут в Америці і по всій Україні. В Альманаху є статті з діяльности кількадцяти жіночих товариств в Америці, огляд культурної праці українських жінок тут і за морем, є спомини з переживань жінок під польською окупацією, вибір творів найвизначніших українських письменниць і багато інших інтересних статей. Прикрашує Альманах поверх 50 (пятьдесять) ілюстрацій і знимок. З Альманаху кожна імігрантка усвідомить собі ту вагу і значіння, яке жіноцтво має для українського народу. — Ціна одного примірника $1.50. При більших замовленнях значний опуст. Замовлення посилати на адресу: 5—

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N, c o S. Kowbasniuk,
277 EAST 10th ST., NEW YORK, N. Y.

КАЛЕНДАРІ НА 1932 РІК

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

Календар У. Н. Союза	50 цнт.
Календар „Для Всіх" (великий)	50 цнт.
Календар Просвіти	50 цнт.
Календар Веселий (дуже веселий)	40 цнт.
Календар Русалка	40 цнт.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

з портретом Шевченка або Франка по 30 цнт., з пересилкою. Різдвяні Картки по 5 центів.

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Пейн-Експелер забезпечує неодному роботу.

Ваша робота так довго певна, як довго ви є спосіб до праці. Вірта сили і здоровля — найдорожша спілка замешення дидатности — вже сотки людей чигають заняти ваше місце.

Торговельна марка Пейн-Експелер* Знак

Запатентований у правительстві Зачучених Держав

Держіть свої мозки податними й гнучкими. Бодочі місці, справчиеці важкою працею й неспасаючи, устріте негаяно.

Найбільше місчий у штатах родини інтересі. В уживанню більше як 60 рік. Натирайтеся ним.

80 ц. і 70 ц. - - - - - - - - Продається всюди.

*Прикладний з торговельним знаком ЯКІР

НОВІ КНИЖКИ,

НА КАМЧАТКУ, спомин з подорожі, І. Мельника Стоків 217 85

ГИЦУЛЬСЬКИЙ КУРІНЬ, поема, С. Бабія 75

МИНУЛЕ УКРАЇНИ В ПІСНЯ, О. Олеся 75

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ БРИТЕН, КОНН.

Справи українсько-американської стейтової політичної організації.

Відбулися річні збори У. А. С. П. О. 25 грудня в Ню Бритен, Конн., на яких був цілий комітет Стейтової Організації та делегати з ріжних парохій і організацій. По вступнім приступлено до вибору тимчасової президії до перепровадження зборів.

Вибрано о. Климовича на предсідателя, а п. А. Малančука і М. Галкевича на секретарів. Предсідатель Калина в довшій промові подав справоздання з діяльности У. А. С. П. О. за рік 1931, пригадавши ріжні справи, які під проводом Стейтової Організації були виконані. Між іншим він пригадав, що в ріжних місцевостях відбулися пікніки й Листопадові Свята. З таких публичних національних борів є велика користь для нашого національного руху. Ми не лише збираємо гроші на допомогу Рідному Краєви, але також при тій нагоді порозуміваємося одні з другими й набираємо більшої охоти до дальшої народньої роботи, поки не осягнемо нашої цілі: визволення українського народу. Пан Калина звернув увагу зібраним, що ми ще маємо богато роботи перед собою, бо нам треба поборювати не лише отвертих чужих ворогів нашого національного визволення, а ми маємо також поборювати й своїх внутрішніх ворогів — большевиків, які стараються всіми способами ослабити наш національний рух, або, колиб їм вдалося, то навіть і цілком спаралізувати його, щоб таким способом забезпечити московський інтернаціонал, який мордує та тортурує найкращих синів нашого українського народу. Піддержувати таку ворожу нам організацію, можуть лише виродки та запродані.

Рекордовий секретар Т. Галенда пояснив, що він занимався не лише рекордованням ріжних засідань та потрібною перепискою, а ще дотого їздив по ріжних місцевостях, щоб заінтересувати неактивних Українців нашими національними справами. Ця праця не була марною, бо богато є тих одиниць, що під проводом Стейтової Організації взялися до щирої праці на нашім народнім поли. Добр. Галенда також звернув увагу присутних, що він уважає за свій національний обовязок інформувати визначніших Американців про кривду, яку заподіяно свідомо або й несвідомо нашому народу. Інформовані чужинців про наші національні кривди, є дуже важною справою для нашого визвольного руху, а тому ніхто з нас не сміє інформаційної справи занедбувати. Добродій Галенда сказав, що він часто має запрошення промовляти в англійських церквах і він ніколи не занедбує поінформувати Американців.

Зі справоздання касієра Л. Виха і фінансового секретара О. Мерещака, всі присутні могли переконатися, що фінансова справа Стейтової Організації стоїть на здорових підвалинах і є розумно заряджувана. Стан каси за той рік виказує, що всіх грошей за минулий рік зібрано $961.98. З того висилано не ріжні національні цілі з ріжними видатками $598.57. На руках касієра лишається $363.41. З цеї суми вже певна частина призначена на дальшу допомогу Старому Краєви. Взявши під розвагу трудні часи, всі були вдоволені, що наш нарід чим дальше то ліпше зачинає розуміти свої національні повинности й з великою посвятою складає свої жертви на народне діло.

К. Марущак здав справоздання з діяльности гартфордських організацій, а Гр. Патинок з ансонійської. Всі трудилися богато труду положили, щоб зібрати по можности як найбільше датків для народньої справи. Декотрі місцевости, хоч і спільно працювали зі Стейтовою Організацією, однак на допомогу Старому Краєви посилали впрост через Обєднання, отже під впливом Стейтової Організації зібрано богато більше на поміч Рідному Краєви, як показують книги нашого касієра.

Контрольна комісія, до якої покликано гр. Патинка, Івана Підлуцького і Івана Несторука, знайшли всі книги впорядку.

Вибори Екзекутиви відбулися в слідуючім порядку: гр. В. Калина — предсідатель; К. Марущак і гр. Підлуцький — заступники; рекордовий секретар добр. Т. Галенда; заступники М. Галькевич і М. Тимчишин; фінансовий секретар О. Мерещак; заступники В. Вавро і П. Салабай; касієр Т. Захаревич; заступник П. Матвійчук; організатори А. Малančук і П. Драляк; контрольна комісія: о. Климкович, о. Гулин, Ів. Нестерук, Гр. Патинок і Гр. Дмитерко. Засідання закінчено промовою о. Гулина і делегата зі Старого Краю, п. Ясінчука. Делегат обширною промовою докладно обговорив теперішний стан шкільництва й зазначив, що без допомоги американських Українців не можна обійтися. Всі щирою промовою щаки делегата були дуже заохочені до дальшої праці й постановили справу шкільництва в Старім Краю піддержувати всіма силами.

Т. Галенда, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Представлення на Рідну Школу.

До такого допису в ч. 11 „Свободи" треба ще додати пожертву п. М. Михайлюка 1 доляр.

ЗІ СПОРТУ.

33 Barons Street,
Rochester, N. Y.
January 15, 1932.

To the Editor of Svoboda.

Dear Sir:

In your Jan. 8th issue of the Svoboda I saw you also carry sports in your publication and wish you would publish the item in your sporting section.

The Ukrainian Cossack basketball team of Rochester wish to hear from other Ukrainian teams in New York state, Pennsylvania, New Jersey, or Connecticut, in regards to games. The Rochester team in two years of competition has won 41 games in 50 starts and feels it can give a good game to any other Ukrainian teams in aforementioned states. The Rochester team is now booking games with teams in its own nationality and would like to play a team from your city.

The Cossack team is composed of former stars of other teams. It includes John Cupick, a diminutive forward, elusive and a sure shot form any position. He is paired with Bidack, another forward of equal ability. Dudek and Pituley are the giant guards for the locals and are usually the point-getters. The pivot position is in care of Borshanski, a six foot giant who can steal the tap against the tallest of players and can work the block play for over 15 poinst a game.

Besides playing basketball the team is also a well trained stage group entertaining after games with tap dancing, singing and comedies provided by members of the team.

Borshanski is recognized as the leading Ukrainian tap dancer in the New York state, while Dudek will amuse the audience with his crazy antics, having experience with a circus troupe. Cupick, the midget of the team, is a silver-toned songster and is sure to make a hit among Ukrainian people as he sings songs in his native tongue.

Michael Borshanski has been appointed booking agent and can be reached by writing to him at 33 Barons Street, Rochester, NewYork.

Respectfully yours,
Michael Borshanski.

РОСІЯНИ ВІДМЕЖОВУЮТЬСЯ ВІД ГАЛИЦЬКИХ МОСКВОФІЛІВ.

Дня 7 грудня м. р. в годині 5 пополудні відбулося в малій салі „Народного Дому" святочне відкриття „Союзу студентів Росіян" у Львові, затвердженого міністерством освіти. В цьому союзі гуртуються російські студенти з Волині, Полісся і Білоруси. Досі цей союз істнував (від 10 літ) при „Російськім Добродійнім Комітеті" у Львові, організації російських еміґрантів. Тепер „Союз російських студентів" став самостійною організацією, яка відмежовується від істнуючого на нашому терені москвофільського студентського товариства „Друг".

Річ у тому, що впродовж цілих 10 літ російські студенти не могли зжитися зі жмінкою москвофільських студентів в одній організації. Відношення не тільки москвофільських студентів, але взагалі галицьких москвофілів до „Союзу студентів Росіян" вороже. Доказом цього хоч би те, що на святочному відкритті союзу не явився ані один москвофільський студент з „Друга", який, запрошений до участи в святі, відповів виминаче, що не може цього зробити, придержуючись постанов „Зїзду російських студентів", що літом відбувся у Варшаві і рішив не творити в одному центрі двох товариств. Одначе життя деколи сильніше від постанов. Одна з промов, виголошених на святі, була виразно звернена проти „Друга". Таксамо і старші москвофіли просто збойкотували це свято. Російських студентів, які звернулися із запрошеннями до москвофільських діячів, дринято дуже нерадо; їм закидають... „великоруський сепаратизм". Ніхто з галицьких москвофілів не явився на святі. Тільки після офіційної частини прийшов Н. Марко, ред. демагогічної та нахабно українożерної газетки „Земля і Воля".

На святі відкриття були видніші представники львівської російської кольонії, представники високих шкіл у Львові — проф. Шимкевич (куратор Союзу), Г. і Л. Гальбани і В. Моравчевський, відпоручники польських академічних товариств, які виступали з привітами.

Свято попередив молебен, відслужений о. Сапігою. Опісля відбулася спільна вечера, концерт балалайкової орхестри і танці.

Назва нової організації: „Союз Русских Студентов во Львовѣ", по польськи: „Związek Studentuf Rosjan we Lwowie". Голова Союзу: п. Будима з Волині.

—o—

Кожна просвічена, інтелігентна Українка

ЧИТАЄ і ПЕРЕДПЛАЧУЄ НАЙЦІКАВІШИЙ, НАЙІНТЕРЕСНІШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

„ЖІНОЧА ДОЛЯ"

Щорочна передплата лише $2.00.

Жадна ошадна господиня це обійдеться без кухонного підручника „Як добре й здорово варити".

Запишіть собі. Ціна з пересилкою 50 центів. Адреса:

ZINOCZA DOLA,
Kolomyja Nowa 1, East Galizia, Poland,

або до:

Mrs. HELEN D. LOTOTSKY,
203 Academy St., Jersey City, N. J.

„Я МАВ СЛАБІ НИРКИ, ТЕПЕР ВОНИ СИЛЬНІ"

„Мої нирки були такі слабі, що я мусів вставати кілька разів кожної ночі через біль в лїтї". — пише п. Г. Беєлер, Вінчестер, Мас. „З причини зтрати сну я став нервовим і особливим. Я мав жовтий колорит, біль голови і біль у моїх кишках. Жадні медицини не помагали мені доки я не взяв Нуга-Тон. З мах слабі нирки. Тепер вони міцні, а я наслідок того маю здоровлє і радість".

Нуга-Тон дає оригінальні нові сили. Він позбуває тому, що не треба в ночі вставати, а по нічлежнім спокуванню його не завдяжите великє полїпшення нашого здоровлє. Нуга-Тон „спрацює" аптикарі. Якщо аптикар не має його, скажіть йому, щоби замовив трохи від свого головного складу. Запевняється, що дістаєте Нуга-Тон тогдай є безпечно.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДЕ Є СЕМКО СИРОТА з села Дубища, пов. Бережани. Його сина, Ілька, катр-Ілько, засунули цеповцю на 15—25 літ вязниці, а батько не дає о собі знати. Хто би знав про нього, прошу повідомити на адресу:

ОЛЕКСА ГОРУЦ,
15-6 P. O. BUCK RUN, PA.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, пошукує своїх членів: Михайла Дядинка, Волод. Дядинка і Миколая Дугловського, у важній справі. Прошу подати свої адреси до повище згаданого уряду на адресу:

JOHN MARKOWICZ,
4 Jeanette Street, Carteret, N. J.

ДО ВИНАЙМУ АПАРТМЕНТИ.

8 ST. MARK'S PLACE,

(між 2-3 Евеню) близько Ванамекерс. $28 і $32, 4 кімнати на 2-гім поверсі. Тільки 2 апартменти порожні у цім домі.

17 STUYVESANT STREET,

(між 2-3 Евеню), близько Ванамекерс. $32, 4 кімнати на 4-тім поверсі. Тільки цей один апартмент порожний у цім домі.

НА ПРОДАЖ 4 ЛОТИ

в Rahway, N. J. Продам всі 4 лоти за половину ціни. Голосіться до 15-7

F. HORBOWSKY,
51 Maple St., Jersey City, N. J.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

ФАРМА 46 АКРІВ, 35 акрів орної землі, 10 акрів грубого ліса, а решта пасовисько і сад. Дім, барна і стайня на коні і корови. Ціна $1,000. Готівкою після умови. 14-5

ФАРМА 150 АКРІВ, дім і всі фармерські будинки, 10 коров, 3 ялівки, 2 коні, 45 овець, кури, вся фармерська машинерія і знаряди; вози і плуги. Ціна $6,000, готівкою $4,000, а решта на легкі сплати. Голосіться до

S. MASLOWSKY,
R. D. 2, Box 83, Middleburg, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНРЕНКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(между 9. і 10. ул.)

Tel. ALGONQUIN 4-8625.

Урядові години: рано від 10 до 11, вечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄЬСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
NEW YORK CITY
129 E. 7th STREET,

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ.

Ми робимо гарні похорони

ПО $150

Без оглядну на кількість возів місцевости, кажіть нас!

Office: 458 AVON AVENUE.
Phone: Bavarsa 3-5552, 200. Warwick 1-1548. NEWARK, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР. (43)

Болючо різали шнури руки й ноги Тарзана. Та він умів терпіти біль і не звертав на нього уваги. Він хотів пити й їсти, але це також його мало турбувало, бо він і до цього звик, живучи в джунглях. Та найбільше його тривожила Ла, а тому він сердито повернувся до неї спиною. Ніби полумяни обдуло Ла й лице її залилося кровю, яка від образи й злости набігла до нього. „Жерці вогненного бога! Поспішайте сюди!" — кричала вона.

—o—

Жерці оточили її навколо. Один з них мав у руках падаючий смолоскип. Ла заповіла, що при сході сонця має бути принесена йому жертва. Тарзан, котрий зневажив храм Опару, має вмерти, а його тіло буде спалене. Сонце почало сходити. Ла обернулася до нього лицем з молитвою. Вона в руці тримала ніж, високо над трудьми Тарзана. Вдивляючися знову в лице Тарзана, Ла почула неміч убити того, кого вона так любить.

—o—

Тарзан лежав, заплющивши очі. Він тепер чекав на удар ножа. Та замісць ножа він почув, як Ла кликала його: „Тарзане! Тарзане! скажи мені, що ти любиш мене й підеш жити зі мною в Опар. Цим ти вратуєш своє життя. Це остання твоя можливість. Відповідай що так, молю тебе!" Тарзан мовчав, дивлячись їй глибоко в очі. Ла чекала відповіди, щоб дати наказ жерцеви запалити деревяний престол під Тарзаном, або звільнити його.

—o—

В цей час до вуха Тарзана донісся з джунглів звук, який воскресив у нього надію на порятунок. Тарзан відповів таким страшним криком, що Ла з переляку відступила кілька кроків від нього. Ніхто не сподівався, що людина може видати такої сили й такий застрашаючий крик. У мешканців Опару, що товпилися навколо престола, аж мороз пішов поза шкірою. Скоро й вони почули, що в джунглях долітав рев слона, який наближався сюди.